

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Årsplan 2023

Rom barnehage

Innhold

Om barnehagen.....	3
Kontaktinformasjon.....	3
Oppvekst - den viktigste veksten	4
Medvirkning og danning.....	5
Fokusområder	5
Se barnehagebarnet innenfra	5
Psykososialt barnehagemiljø.....	6
Pedagogisk dokumentasjon og prosjektarbeid	7
Bærekraftig utvikling	7
Livsmestring og helse	8
Omsorg	8
Lek	9
Læring.....	9
Vennskap og fellesskap	10
Kommunikasjon og språk	10
Overgang fra hjem til barnehage	11
Samarbeid med foresatte.....	11
Overganger innad i barnehagen.....	12
Overgang fra barnehage til skole	12
Dokumentasjon og vurdering av pedagogisk arbeid.....	13
Progresjon	13
Digital praksis	14

Om barnehagen

Rom barnehage har syv avdelinger fordelt på to hus og ligger i nær tilknytning til Rom skole og boligområder med stadig økende utbygging. Barnehagen ligger tett inntil et natur-/skogsområde som brukes aktivt.

Rammeplanen for barnehager er en forskrift til barnehageloven og er styrende for arbeidet vårt. Årsplanen skal beskrive hvordan vi skal oppfylle Rammeplanen og nå målene for Indre Østfold kommune sine barnehager.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek samt fremme læring og danning. Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset det enkelte barn og barnegruppen. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

I Indre Østfold kommune har vi et tverrfaglig samarbeid med flere andre enheter innenfor oppvekst slik som barnevernet, familiesentralen med bl.a helsestasjonen, Pedagogisk Psykologisk Tjeneste (PPT) og Enhet for spesialpedagogisk hjelp (ESP). Vi samarbeider også med enheter innenfor andre seksjoner i kommunen slik som fysio- /ergoterapiavdelingen.

Kontaktinformasjon

Rom barnehage	Kontaktinfo
Enhetsleder	Navn: Elisabeth Jakobsen Tlf: 97 04 39 32 / 69 68 14 93 Mail: elisabeth.jakobsen@io.kommune.no
Avdelingsleder	Navn: Ann-Lisbet Kolstad Tlf: 47 60 47 42 / 69 68 14 93 Mail: ann-lisbet.kolstad@io.kommune.no
Avdeling Hjerterommet	Tlf: 48 88 75 03
Avdeling Smilehullet	Tlf: 48 88 75 15
Avdeling Armkroken	Tlf: 47 45 81 58
Avdeling Gofoten	Tlf: 48 88 75 68
Avdeling Fargeklatten	Tlf: 48 88 73 05
Avdeling Tiriltunga	Tlf: 48 88 73 55
Avdeling Sjarmtrollet	Tlf: 48 88 75 59

Oppvekst - den viktigste veksten

Indre Østfold kommune har som mål at barn opplever inkluderende fellesskap som fremmer helse, trygghet, trivsel og læring, samt sørge for at barn og familier som trenger ekstra bistand får dette tidligst mulig, slik at de blir i stand til å mestre livet mest mulig på egenhånd. Alle barn har rett til et inkluderende fellesskap.

Menneskesyn: Vår grunnholdning er at alle mennesker er likeverdige og unike. Vi tror på det kompetente barnet og vi skaper muligheter gjennom å gi barnet tid til å utvikle seg i sitt eget tempo. Barn har en iboende kraft til å utforske verden og er aktive deltakere eget liv. Barndommen har egenverdi og er ikke et venterom på vei til det voksne liv.

Læringssyn: Vårt læringssyn er preget av et sosiokulturelt syn hvor vi tenker at barn lærer best gjennom interaksjon og samhandling med omgivelsene. Barna lærer gjennom å bruke kroppen og alle sansene sine, og læring skjer i alle typer aktiviteter og samspill. Det fysiske miljøet, organisering av dagen og aktiviteter i barnehagen har betydning for hva og hvordan barn lærer.

Medvirkning og danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer (Rammeplanen s. 21).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

Måten personalet møter barna på, påvirker de mulighetene barnet har til aktivt å forsøke å påvirke verden omkring seg. Barnet kan ta initiativ som blir sett eller ikke sett. Barnet kan oppleve sorger og frustrasjoner som blir sett eller ikke sett. Barnet kan skape teorier om verden og fenomener i verden sammen med sine venner, som blir sett eller ikke sett. Hvordan hvert enkelt barn opplever seg selv som en som har mulighet til å påvirke sine omgivelser ved å være til stede, er opp til omgivelsene.

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/pedagogisk-dokumentasjon/ped-dok-didaktisk-perspektiv/barns-medvirkning/>

Omgivelsene – det er oss. Vi sikrer barns medvirkning gjennom å være sensitive ovenfor alle barns uttrykk. Ved å være større, sterkere, klokere og gode omsorgspersoner, gir vi barna muligheten til medvirkning tilpasset deres alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Fokusområder

De syv fagområdene i «Rammeplanen for barnehagen» tar utgangspunkt i barnas interesser i barnehagealder. Vi jobber tverrfaglig med prosjekter gjennom hele året og her trekkes de forskjellige fagområdene naturlig inn.

- ✓ Kommunikasjon, språk og tekst.
- ✓ Kropp, bevegelse, mat og helse.
- ✓ Kunst, kultur og kreativitet.
- ✓ Natur, miljø og teknologi.
- ✓ Antall, rom og form.
- ✓ Etikk, religion og filosofi.
- ✓ Nærmiljø og samfunn.

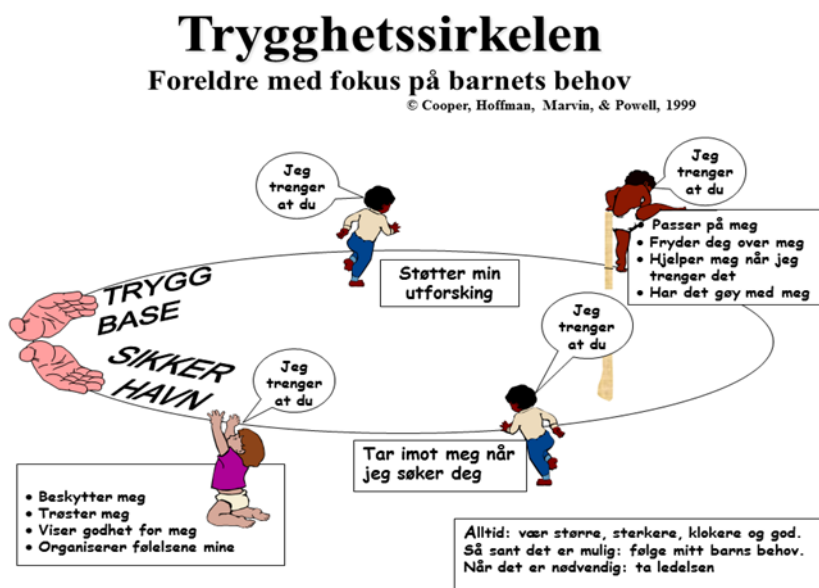
Personalet tar i bruk varierte arbeidsmetoder som tilpasses enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir muligheter for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen (Rammeplanen s. 43).

Se barnehagebarnet innenfra

Alle barn i Indre Østfold kommunes barnehager skal oppleve å ha ett trygt, godt og inkluderende barnehagemiljø, der de ansatte møter barns behov og jobber med systemtilnærming i planlegging, gjennomføring og evaluering på den enkelte avdeling.

Vi voksne er hendene i Trygghetssirkelen: barnets trygge base for utforskning og læring oppe i sirkelen, og barnets trygge havn for omsorg nede i sirkelen. Hendenes oppgave er å være større, sterkere, klokere og gode, slik at du som voksen kan vurdere når det mulig og ønskelig å følge barnets behov, og når du må ta tak og sette grenser (Brandtzæg, Torsteinson & Øiestad 2021, s.40).

Dette er våre huskereglene for arbeidet med å «se barnehagebarnet innenfra»

- ✓ Jeg skal alltid være en større, sterkere, klok og god omsorgsperson for alle barn.
- ✓ Jeg skal følge barnets behov når det er mulig.
- ✓ Jeg skal ta tak / sette grenser når det er nødvendig.

Psykososialt barnehagemiljø

Barnehagen har en plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, jfr. barnehagelovens kapittel 8. En viktig faktor i dette arbeidet, er å vurdere hva som er til «barnets beste», en såkalt barnets-beste-vurdering. FNs konvensjon om barnets rettigheter (FNs barnekonvensjon) slår blant annet fast at:

Ved handlinger og i avgjørelser som gjelder barn, skal det som er det beste for barnet vurderes særskilt og være et grunnleggende hensyn.

En viktig side av utredningen i saker som gjelder barn, er å klargjøre hva barna mener. Barns mening kan bidra til å klargjøre hva som er det beste for barna det gjelder.

I arbeidet med psykososialt barnehagemiljø betyr dette at alle våre handlinger og vurderinger skal gjøres ut fra det vi vurderer som det beste for barnet, samt at barnet skal få mulighet til å uttrykke seg om sin opplevelse.

Personalet kjenner lovverket og følger overordnet og lokal handlingsplan for å sikre alle barn et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

Pedagogisk dokumentasjon og prosjektarbeid

Pedagogisk dokumentasjon og prosjektarbeid henger nøye sammen med barns medvirkning og FNs barnekonvensjon. Pedagogisk dokumentasjon setter barns medvirkning i planleggingsarbeidet i system, og oppmuntrer til en nysgjerrighetskultur der utforskning er en sentral vei til læring. Pedagogisk dokumentasjon brukes for å se hva barna er opptatt av, for å forstå deres strategier for læring og som grunnlag for å drive prosjektarbeid i barnehagen.

I rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017), kapittel 8 (Barnehagens arbeidsmåter), står det at «*personalet skal ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ i barnehagens daglige arbeid og ved valg og gjennomføring av temaer og prosjekter*». Prosjektarbeid er et prosessorientert arbeid som tar utgangspunkt i et tema eller et fenomen som barna er opptatt av. Hensikten er å skape møteplasser for utforskning, fordypning og forståelse.

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

- ✓ Vi lar barnas nysgjerrighet og utforskertrang vise vei for planleggingsarbeidet på avdelingene.
- ✓ Barnas interesser og tanker er utgangspunkt for temaer i prosjektarbeidet.
- ✓ Det fysiske miljøet på avdelingen endres ut ifra barnas interesser og behov.
- ✓ Vi skaper gode møteplasser som inkluderer og inspirerer til lek og utforskning.
- ✓ Vi observerer hva barna er opptatt av og er tett på barna.
- ✓ Vi dokumenterer barnas interesser og tanker.
- ✓ Vi reflekterer jevnlig over avdelingens pedagogiske virksomhet på avdelingsmøter og andre arenaer for refleksjon.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn (Rammeplan s. 10).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Vi vil være med å legge grunnlaget for en etisk tenkning hos barna slik at de evner å vise solidaritet og behandle alt rundt seg på en slik måte at det ikke ødelegges for kommende generasjoner. Vi ønsker å bidra til at barna blir glade i naturen og at vi sammen reflekterer rundt naturens mangfold.

- ✓ Vi gir barna gode naturopplevelser og kunnskap om hvordan vi kan ta vare på naturen.
- ✓ Vi høster det naturen har å by på av mat og naturmaterialer og bruker det gjennom året
- ✓ Vi bestreber oss på å få så lite matsvinn som mulig
- ✓ Vi kildesorterer mat, papir, elektroavfall, plast og metall.
- ✓ Vi oppretter gjenbrukssentral to ganger i året – oktober og mars.
- ✓ Vi arrangerer Ruskenaksjon før 17.mai
- ✓ Vi prøver oss på dyrking av grønnsaker

Livsmestring og helse

Barnas psykiske og fysiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile. Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner (Rammeplanen s. 11).

Helsefremmende barnehage

Vi har utarbeidet en handlingsplan for arbeidet med å bli sertifisert som helsefremmende barnehage. Arbeidet i 2022 har i stor grad bestått av økt fokus rundt enkelte kriterier i den overordnede planen for helsefremmende barnehage. Vi ser at vi har gode rutiner for å opprettholde de fleste kriteriene og fokuset vårt har vært å få på plass rutiner for dokumentasjon av dette arbeidet. Pr. 01.01.23 er vi ennå ikke i mål med sertifiseringen og arbeidet fortsetter. Arbeidet med helsefremmende barnehage henger nøye sammen med det psykososiale barnehagemiljøet som det står mer om under avsnittet «Fokusområder».

Bursdagsmarkeringer

Vi markerer barnas bursdager sammen med barn og ansatte på den aktuelle avdeling. Barnet har i forkant fått være med å lage krone og medvirke til innhold i bursdagssamlingen. Vi ønsker ikke at det blir tatt med noe spiselig hjemmefra. Mange barn har matallergier og andre hensyn som må ivaretas ved servering av mat og for at også markering av bursdager skal bli et likeverdig tilbud til alle barn velger vi å ikke ha fokus på mat. De nasjonale retningslinjene for mat og måltider i barnehagen er tydelige på at det skal serveres mindre sukker i barnehagen. Det kan allikevel bli servert kaker i barnehagen ved anledninger som for eksempel jul og sommerfester.

Omsorg

I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring (Rammeplanen s. 19).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Omsorg er et samlebegrep som inneholder mange elementer. Vi snakker om fysisk omsorg som også innebærer behovet for ro og hvile. En annen type omsorg, er at vi sørger for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnegruppa. Vi er vi rollemodeller og er bevisste på at barna speiler seg i sine omsorgspersoner. Omsorgsbegrepet innebærer også at vi støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg.

Omsorg i nære relasjoner, som mellom foreldre og barn, er bygd på nære følelser. Det oppstår dermed helt naturlige og sterke bånd som tåler mye og som oftest varer livet ut. Det er et bånd med uforbeholden kjærlighet.

Som profesjonelle omsorgsgivere kommer vi også tett på barn og unge og vil føle godhet og bli glad i dem, selv om følelsene ofte er annerledes enn følelsene foreldre har. Vi vil også oppleve at barna etter noen år slutter, og vi må bli kjent med og glad i nye barn og unge.

I arbeidet med «Se barnehagebarnet innenfra» har personalet økt sin kompetanse på profesjonell omsorg. Det at vi ikke har det samme sterke båndet som foreldrene har til barna sine, gjør at kunnskap om omsorg, tilknytning og barns grunnleggende behov blir nødvendig og til stor hjelp for oss når vi skal ha omsorg for andres barn.

- ✓ Personalet jobber ut fra felles grunnverdier og holdninger i forhold til begrepet omsorg.
- ✓ Vi reflekterer sammen med barna over begrepet omsorg.
- ✓ Personalet har kompetanse på «Trygghetssirkelen».
- ✓ Vi har relasjonelt mot til å gripe inn når vi ser at omsorgsbegrepet ikke blir ivaretatt.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre (Rammeplanen s. 20).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Barnekonvensjonens artikkel 31 gir alle barn rett til lek. Det betyr at vi legger til rette for lek gjennom å skape møteplasser ut fra barnas interesser og behov for utvikling, både ute og inne. Møteplasser kan være tilrettelagte møteplasser hvor barn og voksne møtes om noe felles, som for eksempel spennende materialer. Det kan også være møteplasser som plutselig oppstår, som for eksempel når vi møtes ved en vanddam som nylig har oppstått fordi det regner.

Vi jobber ut fra en tanke om at leken har stor egenverdi og personalet bidrar derfor aktivt til at alle barn blir en del av et inkluderende lekemiljø. Et rikt og variert lekemiljø består av tilgang til ulike materialer og er tilpasset barnas utviklingsnivå. Vi jobber i prosjekt, noe som gjør at lekemiljøet hele tiden er i utvikling. Personalet har en bevissthet rundt valg av materialer og hvilken påvirkning de har på barns lek og samspill, når de planlegger lekemiljøer.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring (Rammeplanen s. 22).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Leken er barnehagens viktigste læringsarena. I leken lærer barna alt de trenger som grunnlag for videre læring i livet, slik som sosial kompetanse, turtaking, konsentrasjon og motorikk for å nevne noe. Barna undersøker, oppdager og forstår sammenhenger. De utvider perspektivene sine og får ny innsikt. Barnas egne interesser og spørsmål danner grunnlaget for et aktivt og utviklende læringsmiljø – barna er medskapere i egen hverdag. Personalet observerer og reflekterer aktivt rundt det barna er opptatt av for å kunne tilby et best mulig lek- og læringsmiljø for alle barn.

Vennskap og fellesskap

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap (Rammeplanen s. 22 - 23).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

- ✓ Vi deler barna i mindre grupper, store deler av dagen. Dette hjelper oss til å fange opp alle barns uttrykk, både verbale og nonverbale.
- ✓ Sammen med barna, snakker vi om vennskap, hvordan vi skal være mot hverandre og belyser andres gode egenskaper og handlinger.
- ✓ Vi har fokus på at barnehagens lek- og læringsmiljø skal være inkluderende og sikre at alle får oppleve å være en del av fellesskapet, uavhengig av funksjonsnivå.

Kommunikasjon og språk

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling (Rammeplanen s. 23).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Vi er opptatt av at alle barn har et språk og kommuniserer på sin måte. Barn kommuniserer mye gjennom kroppsspråk. Noen barn har et verbalspråk, mens andre barn trenger alternativt supplerende kommunikasjon (ASK), for å kunne gjøre seg forstått. Vi har barn som kan snakke flere språk, både verbalt, men som også formidler gjennom norsk med tegnstøtte eller ved bruk av symboler.

Vi er opptatt av at alle barn skal ha muligheten til å uttrykke sine meninger og behov. Vi legger til rette for at alle barn får mulighet til å kommunisere gjennom bruk av norsk med tegnstøtte eller ved bruk av symboler. Denne tilretteleggingen er viktig for alle barn, slik at vi kan kommunisere på tvers av flerspråklighet og funksjonsnedsettelse.

Vi tilstreber et rikt og variert hverdagsspråk. Vi er opptatt av å benevne objekter på flere språk, slik at alle barn får muligheter for å styrke begrepsapparatet sitt, uavhengig av hvilken kommunikasjonsform barna bruker.

Arbeidet med språk og kommunikasjon handler om å åpne opp for undring og refleksjon og legge til rette for at barn kan bruke og utvide språket sitt i samhandling med andre. Det handler om å stille åpne spørsmål, som krever noe annet enn ja-og-nei-svar. Slike hverdagssamtaler foregår naturlig i

samhandlingen mellom oss og barna. Turer ut av barnehagen er en av flere arenaer for disse hverdagssamtalene.

Forskning viser også at bruk av litteratur i tidlig alder har betydning for senere lese- og skrive kompetanse. Vi har en kritisk holdning til valg av barnelitteratur og har «biblioteksansvarlige» som jevnlig er innom biblioteket for å låne bøker. Vi bruker bøker og fortellinger som grunnlag for samtaler og aktiviteter i hverdagen.

Overgang fra hjem til barnehage

Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære (Rammeplanen s. 33).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Vi vet at den første tiden i barnehagen, kan være tøff både for barn og foreldre og by på mange tårevåte avskjeder. Det er forsket mer på tilvenningsperioden de siste årene. Forskere ved Aarhus universitet i Danmark, har vært opptatt av tiden som blir brukt på tilvenningen, både av foresatte og personalet i barnehagen. De peker også på viktigheten av den ansattes innlevelsessevne og evne til å vise empati og tolke barnas signaler. Det å ha evne til å skape trygghet både for barn og foresatte er viktig i tilvenningsperioden.

- ✓ Personalet har kontakt med familien i forkant av oppstart og planlegger oppstarten i barnehagen til det beste for barnet.
- ✓ Personalet har kunnskap om Trygghetssirkelen og bruker kompetansen inn i møtet med den nye familien.
- ✓ Vi legger til rette for å kunne ha tilvenningen over et lengre tidsrom.
- ✓ Foreldre og barn kan komme på besøk i barnehagen i forkant av tilvenningen.
- ✓ Vi deler barnegruppa, slik at det ikke er så mange inne samtidig under tilvenningen.
- ✓ Vi har åpen dialog med foreldrene underveis i tilvenningen.
- ✓ Vi tilstreber å ha en stabil personalgruppe.
- ✓ Vi har et informasjonsskriv med praktisk informasjon, både om barnehagehverdagen og annet nyttig som deles ut i forkant av oppstart.
- ✓ Foreldre og ansatte evaluerer oppstart og tilvenning i foreldresamtaler og internt i personalgruppa i løpet av høsten.

Samarbeid med foresatte

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling (Rammeplanen s. 29).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Foreldre/ foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Dette krever gjensidig åpenhet, tillit og dialog. Familien skal sikres en trygg og god start i barnehagen gjennom gode tilvenningsrutiner og et personale som har fokus på å bygge relasjoner med barna og deres familie. Foreldre skal oppleve å ha medvirkning i barnas barnehagehverdag.

- ✓ Personalet har ansvar for at den daglige kontakten er preget av åpenhet, tillit og gjensidig dialog.
- ✓ De formelle treffpunktene som foreldresamtaler/foreldremøter, foreldreråd og samarbeidsutvalg er faste møtepunkter mellom hjem og barnehage.
- ✓ Vi har barnets beste som fokus i samarbeidet mellom hjem og barnehage.

Overganger innad i barnehagen

Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe (Rammeplanen s. 33).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

- ✓ Arbeidet med barnegrupper/overflyttinger av barn til nye barnegrupper starter i forkant av nytt barnehageopptak. Det er utarbeidet rutiner for å sikre gode prosesser i dette arbeidet.
- ✓ Hver familie får en skriftlig informasjon om overgang til ny avdeling.
- ✓ I forkant av overgangen avtales det besøk på den nye avdelingen, i følge med en i personalet som barnet kjenner.

Overgang fra barnehage til skole

Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som gir dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner (Rammeplanen s. 33 - 34).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Det er utarbeidet en overordnet handlingsplan for overganger i barnehage og skole i Indre Østfold kommune. Overgangen mellom barnehage og skole ligger innunder her. Planen skal sørge for en trygg og god sammenheng i overgangen, slik at barnets behov for trygghet blir ivaretatt og opplæringen blir tilpasset det enkelte barns behov fra første skoledag (fritt fra planens intensjon). I løpet av 2023 vil det også bli utarbeidet en felles plan for alle de kommunale barnehagene i forhold til de hva de eldste barna skal ha vært igjennom av opplegg det siste året i barnehagen. Rom barnehage har utarbeidet en intern plan for våre barnegrupper. Denne vil bli revidert etter at overordnet plan for kommunen er ferdig.

Den viktigste oppgaven barnehagen har er imidlertid å gi barna den nødvendige **sosiale kompetansen** som gjør at de er klare for neste steg. Barnehagen skal støtte barna i å skape relasjoner og ivareta vennskap. Den skal støtte dem i mestre balansen mellom å sette egne grenser og respektere andres. I barnehagen skal barna oppleve verdien av et inkluderende fellesskap, og få støtte i konfliktløsning gjennom dialog, toleranse og samspill. Et barn som har tilbragt barnehageårene sine i Rom barnehage skal ha med seg gode holdninger og et positivt menneskesyn.

- ✓ Vi gir barnet erfaringer på så mange områder som mulig, slik at barnet opplever trygghet i håndteringen av nye og ukjente situasjoner.
- ✓ Gjennom leken gir vi barnet muligheter for å lære seg strategier for å skaffe seg venner og ivareta vennskap. Lek er en arena hvor barna tilegner seg kunnskap både om turtaking, lede og bli ledet, kommunikasjon, kreativitet og oppgaveløsning, for å nevne noe.

- ✓ Vi jobber med selvhjelpsferdigheter, trygghet i ukjente situasjoner og språk og kommunikasjon.
- ✓ I løpet av april blir det gjennomført barnesamtaler og foreldresamtaler. Informasjon om barnet/ barnets tanker om det å starte på skolen vil være fokus på disse samtalene.

Dokumentasjon og vurdering av pedagogisk arbeid

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen (Rammeplanen s. 38 - 39).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

Personalet i Rom barnehage har gjennom samarbeid med høyskolen, startet arbeidet med å tilegne seg mer kompetanse på pedagogisk dokumentasjon.

Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmåte som handler om å gjøre pedagogisk arbeid synlig og åpent for tolkning, dialog, diskusjon og innsikt. Dokumentasjon av barnehagens praksis blir til pedagogisk dokumentasjon når personalet og barna reflekterer over og diskuterer den. Arbeidsmåten kobler sammen verdier, praksis, barnehagens mandat og pedagogiske og filosofiske teorier, og synliggjør dermed hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/pedagogisk-dokumentasjon/hva-er-pedagogisk-dokumentasjon/>

Progresjon

Enten progresjon ses som lineære eller som mer komplekse prosesser, må barnehagen skape et tillegg til det barna opplever, erfarer og erkjenner sammen med familie og venner. I rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017), kapittel 8 (Progresjon) står det at «alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold» og at dette skal skje gjennom å «oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av». Barnehagen skal også «legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø». Personalet må altså iscenesette for utforskning, fordypninger og forståelser. Det holder ikke å konstatere at et eple er en annen frukt enn pære. Personalet må skape situasjoner der det blir mulig å oppdage nye lag i tematikken. Hvis et barn oppdager at en eplebit som ligger framme har blitt brunt i fruktkjøttet, kan du lage et nytt snitt i eplebiten så barnet får se at fruktkjøttet fortsatt er lyst inne i biten. Hvorfor er det sånn? Kanskje eplesteinene kommer til syne og bringer samtalen inn på et nytt spor. Slike refleksive og springende samtaler ivaretar barns medvirkning og nysgjerrighet, og situasjonen får mulighet til å utvikle seg på barnets premisser.

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/pedagogisk-dokumentasjon/ped-dok-didaktisk-perspektiv/progresjon/>

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

- ✓ Personalet tilpasser innhold og arbeidsmetoder i prosjekter ut fra enkeltbarnets og barnegruppas utvikling.
- ✓ Personalet legger til rette for at barn får utforske egne teorier, uten å komme med svaret.
- ✓ Det enkelte barns utvikling og progresjon blir drøftet i samtaler med de foresatte.

Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier (Rammeplanen s. 44 – 43).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi

- ✓ Vi bruker digitale verktøy knyttet opp mot arbeidet med pedagogisk dokumentasjon.
- ✓ Vi bruker digitale verktøy sammen med barna.
- ✓ Personalet har en bevisst holdning til hvilke digitale programmer som brukes og hva slags musikk spilles.